

Informe recull d'aportacions de la Taula per l'Emergència Climàtica de Barcelona – Sessions 2022

Desembre 2022

Índex de continguts

La Taula per l'Emergència Climàtica (TEC) de Barcelona – Sessions any 2022	2
Recull d'aportacions principals per àmbits temàtics	5
ANNEXOS: Relatòries de les sessions dels 8 grups de treball	9

La Taula per l'Emergència Climàtica (TEC) de Barcelona – Sessions 2022

LA TAULA PER L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA (TEC) DE BARCELONA

La Taula per l'Emergència Climàtica (TEC) de Barcelona es va constituir el juliol del 2019 com un grup de treball del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, d'acord amb el Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament, per definir mesures concretes a desenvolupar per fer front de manera efectiva a l'emergència climàtica. Un dels primers resultats del treball de la TEC fou l'elaboració i l'aprovació del la [Declaració d'Emergència Climàtica](#) el 15 de gener de 2020.

La TEC també és l'espai on l'Ajuntament té previst rendir comptes dels avenços i del compliment dels compromisos adquirits amb l'aprovació de la Declaració d'Emergència Climàtica i incorporats al [Pla d'Acció per l'Emergència Climàtica de 2030](#).

SESSIONS DE RENDIMENT DE COMPTES DE LA TEC –ANY 2022

Durant l'any 2022 es convoca la Taula per l'Emergència Climàtica i s'amplia a més organitzacions i ciutadania sota el nom d'Assemblea Ciutadana pel Clima – Grup de treball del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, amb l'objectiu de compartir els avenços i les barreres per afrontar l'emergència i accelerar les accions. Durant el 2022 s'han organitzat 3 sessions (hi ha hagut un canvi de nom, la 1a i la 2a sessió sota el nom d'ACC i la 3a TEC), que han comptat amb 3 ponències inspiradores i amb un treball participatiu en 8 grups de treballs temàtics.

En les 3 sessions hi han participat més de 150 persones, debatent i compartint reflexions plegades sobre diferents reptes relacionats amb la lluita contra el canvi climàtic a la ciutat: energia, alimentació, mobilitat, model cultural i educatiu, model de consum i residus, model urbà, cura de l'aigua i el verd, i desigualtats.

Més informació (on es poden descarregar les actes i presentacions de cada sessió i àmbit) disponible a: <https://www.decidim.barcelona/assemblies/emergencia-climatica?locale=ca>

Resum 1a sessió – 23 de març

El regidor d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica, Eloi Badia, va donar la benvinguda al conjunt de participants i va compartir com Barcelona està començant a aterrar el model de l'economia del dònut, per fer front a la crisi climàtica, satisfent les necessitats de tothom sense superar els límits planetaris. També va anunciar la creació d'una assemblea formada per persones seleccionades a l'atzar. (Assemblea Ciutadana pel Clima – web: <https://www.barcelona.cat/barcelona-pel-clima/ca/barcelona-respon/assemblea-ciutadana-pel-clima>)

Badia va remarcar la necessitat de continuar treballant, doncs "l'últim informe del panell internacional i la Cimera de Glasgow ens recorden que no estem fent els esforços suficients", comentava. "Hem entès perfectament la problemàtica, però no estem aconseguint fer entendre quines són les solucions i això angosta molta gent, sobretot el jovent". Amb aquestes paraules tancava la seva intervenció i enllaçava amb la ponència central de l'acte.

Andreu Escrivà, membre del Grup d'expertes i experts per l'emergència climàtica de Barcelona i vinculat a projectes ambientals a la Fundació València Clima i Energia, va ser el ponent convidat. Amb la seva exposició va presentar una fotografia de la situació mundial en termes d'emergència climàtica i de les últimes novetats científiques publicades pel Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic (IPCC per les seves sigles en anglès) i de la necessitat d'un canvi cultural per afrontar-ho.

"El canvi climàtic és ja, és ahir. (...) Allò que fa tant de temps veiem que pot passar comença a visualitzar-se", apuntava Escrivà amb to d'alerta. Tot i això, afegia per acabar amb un missatge optimista: "No hi ha un futur determinista en el qual ja estem condemnats; hi ha moltes vies d'arribar al futur; hi ha moltes decisions que es poden prendre, sobretot a nivell col·lectiu, per tal d'arribar a un escenari molt més favorable".

En la segona part de l'acte, els i les assistents van dividir-se en tres grups de treball temàtics: energia, mobilitat i alimentació. Cristina Castells, directora de Serveis d'Energia i Qualitat Ambiental, i el mateix regidor, Eloi Badia, van ser els referents municipals per al grup sobre energia. Adrià Gomila, director de Serveis de Mobilitat va ser el referent per al grup de mobilitat. I Amaranta Herrero, coordinadora de l'Estratègia d'Alimentació Sostenible Barcelona 2030, va ser la referent per al grup de discussió sobre alimentació. Van retre comptes dels avenços assolits i les dificultats amb què Barcelona s'ha trobat per assolir els objectius del Pla d'acció per l'emergència climàtica 2020 en energia, mobilitat i alimentació, i van debatre amb el públic, entre el qual es trobaven moltes entitats de la Xarxa Barcelona + Sostenible, sovint actors claus en aquestes temàtiques.

Resum 2a sessió – 27 d'abril

A la segona sessió es van abordar també els progressos i obstacles de les accions derivades de la Declaració d'Emergència Climàtica en relació amb el model cultural i educatiu i el model de consum i residus a la ciutat.

Sota el títol "La crisi climàtica a través nostre", Gisela Torrents va oferir una ponència per estudiar els principals reptes climàtics i de sostenibilitat ambiental actuals. Torrents és especialista en justícia climàtica de l'Observatori DESC i ha estat observadora internacional en totes les negociacions de les Nacions Unides contra la Crisi Climàtica des de la COP22.

"La crisi climàtica funciona com a catalitzador i factor agreujant d'injustícia i desigualtat socials", va afirmar, apuntant que actualment existeixen quatre grans eixos de desigualtat. "El primer eix fa referència a les diferències entre nord i sud. Els països del nord són els grans emissors de gasos contaminants, a molta distància de les baixes emissions que emeten els països del sud."

El segon eix se centra en les desigualtats de classe i l'enorme diferència d'emissions per càpita en funció de l'estatus: de les 14,2 tones anuals de residus generats per habitant a països desenvolupats com el Canadà, a les 0,07 tones anuals en el cas d'una persona a Nigèria. "Avui de mitjana, una persona dels EUA emet 474 vegades el que emet una persona de República Democràtica del Congo", va destacar Torrents.

El tercer eix de desigualtat fa referència al gènere. "Les dones pateixen més les conseqüències de la crisi climàtica, tant al sud com al nord global: violència sexual en casos de desastres ambientals, malalties femenines agreujades, i un llarg etcètera", va denunciar.

Finalment, el quart eix: la desigualtat intergeneracional. “El que emetem o no emetem ara té repercussions a llarg termini”. En aquest sentit, va fer èmfasi en la responsabilitat col·lectiva per garantir que les generacions futures puguin gaudir d’un planeta sostenible. “Les decisions que es prenen a Europa i a Barcelona són claus per reduir les emissions, garantir el futur i permetre el desenvolupament dels països empobrits”, va concloure.

En la segona part de l’acte, els i les assistents van dividir-se en diferents grups de treball per abordar les següents temàtiques: Model cultural i educatiu i Model de consum i residus. Irma Ventayol, directora de l’Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat, va ser la referent municipal per al grup de discussió sobre consum i residus. Helena Barracó, cap del departament de Programes i Equipaments de l’Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat, va ser la referent per al grup sobre educació i cultura.

Quant al model de consum i residus, Ventayol va traslladar que la fita de Barcelona és una ciutat que faci un consum crític i responsable i avanci cap a una economia social i solidària, amb un model circular on els residus no hi tinguin cabuda. Per a assolir-ho, identifiquen com a reptes i propers passos el desplegament de l’estratègia de residu zero de la ciutat, l’anàlisi de la petjada de carboni dels diferents consums i produccions de Barcelona i el foment dels productes ecològics i de proximitat així com dels mercats d’intercanvi, entre d’altres.

Per la seva banda, Barracó va explicar que en el cas del model educatiu i cultural la fita és que les persones, organitzacions, institucions i empreses de la ciutat assumeixin la seva responsabilitat, estiguin implicades i tinguin clar que amb la seva acció poden canviar la realitat i protegir el futur per a les generacions que vindran. Alguns dels reptes i propers passos per a assolir-ho són l’increment del coneixement social de la crisi global i la necessitat de nous valors i estils de vida per afrontar-la i revertir-la, l’augment de la massa crítica d’agents i persones de la ciutat compromeses i la consolidació de l’educació per la sostenibilitat i l’acció climàtica.

Resum 3a sessió – 19 d’octubre

Aquesta darrera sessió va comptar amb la ponència d’Anna Zahonero, biòloga i experta en arquitectura del paisatge i medi ambient, qui va tractar la relació entre el desenvolupament urbanístic i els processos ecològics.

Després de la benvinguda a l’acte a càrrec d’Irma Ventayol, directora de l’Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat, Zahonero va parlar de paisatges recuperats. “L’eina que tenim, des de l’urbanisme, per implementar canvis rellevants en la lluita contra el canvi climàtic és la infraestructura verda. Té un potencial molt gran de transformació i permet millorar la qualitat de la vida de les persones”, va afirmar Zahonero.

En el debat posterior, les persones assistents i expertes van compartir la seva preocupació pels efectes del canvi climàtic, posant d’exemple les temperatures especialment elevades que s’estan experimentant a la ciutat, inusuals per un mes d’octubre. “En aquest sentit, estratègies d’adaptació de la ciutat a la nova realitat climàtica, com la naturalització d’espais mitjançant una pollancreda, podrien reduir fins a sis graus la temperatura”, va aportar la ponent.

En aquesta sessió, es van formar tres grups temàtics de discussió sobre el model urbà, la cura de l’aigua i del verd i les desigualtats. El grup sobre model urbà va comptar amb una intervenció de Sílvia Casorrán, adjunta a la gerència de l’Arquitecte en Cap de l’Ajuntament de Barcelona, que va exposar les principals transformacions i reptes que estan duent a terme a la ciutat. Les discussions van girar al voltant de qüestions com els eixos verds, les superilles, les

zones pacificades de les escoles, els carrils bici i la circulació de cotxes a la ciutat. Les persones participants també van posar molt èmfasi en la necessitat d'acompanyar els canvis del model urbà amb millores i ajudes en l'àmbit social, pel fet que la millora de l'espai públic sol anar acompanyada d'un encariment del lloguer.

La discussió sobre cura de l'aigua i del verd va arrencar amb una intervenció de Xavier Varela, director de Planificació i Innovació de BCASA i Coloma Rull, del Programa de Biodiversitat de l'Àrea d'Ecologia Urbana. S'hi van tractar temes sobre l'impuls del verd a la ciutat i sobre el cicle de l'aigua; i es va mostrar interès en qüestions com l'evolució del consum d'aigua, l'aprofitament de l'aigua de l'aquífer, els sistemes d'aigües grises, la gestió de l'arbrat a la ciutat o la millora de la qualitat del sòl de la ciutat per afavorir-la.

El grup temàtic sobre desigualtats va comptar amb la intervenció de Ramon Pablo, de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI. Les persones participants van reflexionar sobre la importància d'aprofitar sinergies i incorporar les mesures socials i ambientals en els projectes del territori ja existents, dotant-los de recursos i empoderant els agents més propers als barris.

Recull d'aportacions principals per àmbits temàtics

A continuació es recullen algunes de les aportacions i propostes més rellevants, per àmbits temàtics (grups de treball):

Model energètic

- Apoderar més a la ciutadania; Impulsar més les comunitats energètiques i cooperatives, i facilitar que les comunitats de veïns puguin fer instal·lacions d'energies renovables.
- És imprescindible augmentar de manera significativa la instal·lació de plaques solars en edificis privats i públics. El Pressupost de subvencions per instal·lar plaques solars a edificis privats és massa baix. La burocràcia per les tramitacions d'instal·lacions solar i el mur de la distribuïdora elèctrica son barreres a superar.
- Facilitar més informació sobre els beneficis d'inversió en les energies renovables a les comunitats de veïns/es
- Propostes: Campanyes de comunicació potent a nivell ciutat; Municipalitzar les xarxes de distribució elèctrica; impulsar l'aerotèrmia; Facilitar que les comunitats veïns/es facin rehabilitació i posin plaques; reglament d'instal·lacions tèrmiques; Compensar els territoris (fora de Barcelona) on volem desplegar parcs eòlics / fotovoltàics. Fomentar el diàleg territorial.

Model d'alimentació

- La pandèmia i el confinament han reforçat la importància de l'alimentació sostenible. Es necessari visibilitzar la importància de l'alimentació sostenible i les opcions a seguir per avançar cap a models alimentaris més sostenibles.
- No hi ha una actuació transversal de prevenció del malbaratament alimentari (menjadors col·lectius, establiments, restauració, ciutadania). Cal abordar el repte del malbaratament alimentari des de l'origen (a la taula). Cal implicar més al sector de la restauració a evitar el malbaratament alimentari.

- Crear sistemes alimentaris consolidats de gran abast, de proximitat per fer front a l'emergència climàtica, alimentària, social, etc. Cal crear entorns alimentaris més sostenibles on la gent trobi més fàcil consumir ecològic i saludables.
- Propostes: Seguir treballant en xarxa i fer-la més gran; Promoure l'educació a les escoles, a secundària i a les universitats sobre el paper del model alimentari per combatre el canvi climàtic, la contaminació de l'aire, de sols, etc; Accelerar i fer incidència en la compra pública socialment responsable; Promoure els circuits curts i ecològics; Incorporar els grans supermercats en l'estratègia alimentària sostenible de Barcelona; Donar impuls als proveïdors que cultiven a prop i amb criteris ambientals, donant incentius i ajudes.

Model de mobilitat

- Avançar en un transport públic metropolità àgil i competitiu en temps, respecte el cotxe, que tingui en compte que la gent que viu fora dels corredors de la xarxa de transport pública ha d'arribar a les estacions (xarxa de Park and Ride). Cal una xarxa de rodalies fiable, amb major capacitat i amb més freqüència.
- Calen elements que pacifiquin el trànsit perquè la gent se senti segura per anar en bici i ompli les infraestructures que s'han creat.
- En relació a la iniciativa del bicibús a Barcelona, un dels motius pel qual s'està fent és perquè la infraestructura ciclista de la ciutat no és suficient. Calen carrils bici segurs i amples. Es reclama el carril bus Sant Antoni-Entença.
- Propostes: Continuar limitant/regulant la mobilitat privada; Incrementar l'espai i els recursos econòmics per al transport sostenible; Continuar l'ampliació dels carrils bici segurs; Incrementar la xarxa bicing; Enfortir el programa Bicibus; Baixar les tarifes de transport públic i incrementar-ne la freqüència; Implementar un peatge urbà; Finalització de la L9 de metro; Túnel ciclable de Vallvidrera; Enfortir el teletreball amb més dies de teletreball dins i fora de l'Ajuntament; Dedicar més espais específics per a la mobilitat individual elèctrica (bicis, patinets, etc.); Incrementar les superilles; Més aparcaments de bicis; Incentius laborals per l'ús de la bici i el transport públic; Més plànols per la ciutat indicant les distàncies (en minuts) a peu; Impulsar una xarxa potent de Park and Ride a l'àrea metropolitana; Recuperar empresa pública de *carsharing*

Model cultural i educatiu

- Cal tenir en compte la interculturalitat i el pluralisme religiós per arribar adequadament al màxim de la població possible.
- La necessitat d'arribar a la part de la societat reticent al canvi: Hi ha una part important de la societat que és molt reticent al canvi, i que té molta capacitat de canvi. El 75% de la ciutadania de la ciutat ha de forçar al 25% de més impacte perquè canviïn. Cal trobar la manera de fer canviar als més reticents, i amb alt impacte. És difícil fer canviar als que viuen millor.
- Està molt bé abordar l'educació ambiental en centres educatius, però són els adults els que han de canviar, i el temps s'acaba.
- Per alguns joves, els comportaments desitjats ambientalment com anar en bici no són prou engrescadors o fins i tot estan menyspreats entre joves.
- Propostes: Es proposa explicar millor el futur col·lapse, i la proximitat del mateix si no es fa res, en un període molt curt temps, per mitigar-lo i adaptar-nos-hi; Un grup específic a

treballar és el de les comunitats de veïns, especialment per temes concrets com la instal·lació de plaques solars.

Model de consum i residus

- Cal reduir el consum de recursos, cal un decreixement i cal incorporar-ho en les polítiques públiques. No ens queda temps.
- Es troben a faltar campanyes per a incentivar la prevenció i la reducció de residus (Residu0), sembla que actualment es prioritzin les campanyes sobre com separar correctament els residus. Caldria fer més esforç en comunicació i publicitat en aquest sentit.
- Els mercats són centres importants quan es volen fomentar els productes de proximitat. Actualment, hi ha accions de comunicació (com la Campanya Comerç Verd) que estan dirigides al producte (sostenible i de proximitat) però hi ha un problema amb el plàstic que s'utilitza en aquest espai pels comerciants. Caldria treballar-ho més (que els paradistes per exemple preguntin als clients si volen safates/bosses d'un sol ús).
- Cal treballar també amb les empreses que fabriquen envasos per a la compra de menjar per emportar (en restaurants per exemple), perquè actualment no hi ha moltes opcions al mercat que siguin sostenibles i compleixin amb la normativa de seguretat alimentària. Cal més I+D. També caldria normativa que prohibís directament la fabricació de determinats productes. La responsabilitat no hauria de recaure sempre en el consumidor. Cal regular el mercat i les empreses.
- Cal deixar de pensar que la matèria orgànica és un residu i considerar-lo un recurs que es pot aprofitar per a usos diversos (ex. agricultura). Calen propostes valentes en aquest sentit (ex. autocompostage en pars i jardins).
- Propostes: Desplegament del sistema de recollida Porta a porta ja a tots els barris; Compostar localment els grans productors i afavorir també el compostatge comunitari a tots els parcs urbans i edificis; reforçar el paper dels Punts Verds; Facilitar més informació i comunicació en temes de prevenció i gestió de residus; Que totes les escoles tinguin horts i compostin; Eliminació dels residus de plàstic en punts clau com els mercats municipals, Limitar la creació de supermercats a la ciutat;

Model urbà

- És necessari plantejar-ser la ciutat com a Metròpoli (Gran Barcelona) i no exclusivament en l'àrea de la ciutat; El Pla General Metropolità està obsolet. Barcelona està interrelacionada amb la resta de municipis i el Canvi Climàtic no entén de fronteres.
- Elements de discurs de Cerdà poden ajudar a aconseguir una ciutat i una metròpoli més resilient.
- Cal redimensionar alguns carrils bici de la ciutat que estan quedant desbordats per l'ús; Els laterals de la Gran Via i de Diagonal haurien de ser autopistes per les bicicletes. Cal tenir en compte que els desplaçaments en bicicleta ja suposen un 5% dels desplaçaments totals. Cal fer un pas endavant.
- Cal pensar en estendre la xarxa ciclista intermunicipal, no pot ser que al canviar de municipi els carrils bici quedin moltes vegades sense connexió.

- Nova variable relacionada amb la mobilitat, e-comerç. Cada vegada més aquesta manera de comprar incrementa el trànsit a la ciutat i va en contra en general de la sostenibilitat. S'estan fent poques coses en aquest sentit i caldrà cercar solucions.
- Hi ha un problema molt greu amb la gentrificació. Les actuacions municipals millorant el verd i la qualitat dels carrers en molts casos tenen com a conseqüència l'encariment dels lloguers. Potser una opció seria recuperar les plusvàlues que es generen en les actuacions verdes per protegir a la gent perquè no es vegi obligada a marxar. S'han de cercar noves eines per frenar la gentrificació.
- Propostes: Cal millorar el transport públic especialment el relatiu a la regió metropolitana per reduir el cotxe; Treure el cotxe del centre de la ciutat; Cal enverdir realment la ciutat (disposant d'espais d'ombra i millorant-ne el confort; Recuperar i enverdir els interiors d'illa; Enverdir l'interior d'escoles i instituts, especialment a l'Eixample per millorar la qualitat de l'aire).

Model per tenir cura de l'aigua i del verd

- L'ús de les aigües grises té un alt potencial. Cal donar més protagonisme i impulsar els sistemes d'aigües grises que si no hi ha ajudes és molt car. Es demanen més ajudes per instal·lar serveis de circuits d'aigües grises; Avançar en una ordenança que potenciï l'ús d'aigües grises.
- En relació al consum d'aigua; es planteja tenir en compte les diferències per grups socials o barris; Actualment no es compta amb aquesta desagregació. A través d'un projecte europeu s'estan avaluant patrons d'ús de l'aigua, sembla que no sempre hi ha correlació.
- En relació al consum hi ha determinats usuaris (p.ex hotels de luxe) o usos on la factura per trams no és suficient. Hotels o hospitals i altres grans consumidors estan identificats i caldria obrir línies de treballs a través de legislació o ordenances específiques.
- Impuls dels SUDS: la infiltració d'aigua dels SUDS es un tema complex, per això es prioritza vorera en lloc de calçada. Hi ha tècniques dels SUDS amb massa vegetal viva que pot disminuir la taxa de contaminants.
- Un mala qualitat i compactació dels sols que afecta la vida i la mortalitat dels arbres. A Estocolm fa anys més del 80% dels arbres estaven malalts. Fa anys que treballen amb el biochar (carbó vegetal) i han capgirat la situació; i han aconseguit incrementar la captació de CO2 d'aquests arbres. A Vitòria s'està començant a utilitzar.
- Propostes: impulsar sistemes locals d'infiltració d'aigües grises amb aiguamolls artificials (això es podria fer en parcs que tinguin serveis de banys i emprar l'aigua de la pica); Millorar la qualitat dels sols i evitar-ne la compactació a través del biocarbó i altres tècniques per tal de millorar el verd urbà.

Model per afrontar les desigualtats.

- Els joves també haurien de ser un dels grups prioritaris a l'hora de planificar accions. La majoria d'instituts no tenen el confort tèrmic adequat. No obstant, els joves no poden considerar-se un grup vulnerables (sí ho són els infants menors de 3 anys, les persones grans, els malalts crònics, etc.). Hi ha alguns projectes, però, que són per a col·lectius que poden incloure joves (ex. Punts d'Assessorament Energètic, Viles Veïnes...)

- Arribar a tota la ciutadania és un repte. Es planteja Aprofitar la gent que utilitza els PAES per tal que s'involucrin en altres mesures de comunitat i siguin també part de la solució i s'involucrin. El treball de les entitats a nivell micro és molt important. Cal aprofitar la infraestructura capil·lar de l'Ajuntament per arribar a tot arreu.
- S'han de donar més rellevància per arribar a grups d'immigrants. Cal reforçar com arribem a aquests grups, algunes accions ja es fan, però no són suficients. Altres assignatures pendents són els refugiats climàtics (la figura de refugiat climàtic no està reconeguda a nivell internacional).
- Des de la desigualtat social cal intentar que el treball ambiental s'incorpori, explicant-ho millor als barris (per exemple, incorporant a gent desocupada del territori).

ANNEXOS: Relatories de les sessions dels 8 grups de treball

Els 8 annexos estan disponibles on-line aquí:

1a sessió: <https://www.decidim.barcelona/assemblies/emergencia-climatica/f/3423/meetings/5204>

2a sessió: <https://www.decidim.barcelona/assemblies/emergencia-climatica/f/3423/meetings/5205>

3a sessió: <https://www.decidim.barcelona/assemblies/emergencia-climatica/f/3423/meetings/5206>